

9 SPEJDERE OM "VINDUER TIL VERDEN"

Vi har sendt 9 mødedeltagere i felten uden anden forskrift end, at de hver især skulle vende tilbage med en lille undseelig byplan-note, som skulle have relation til årets møde.

Af Dennis Lund

Flere vitaminer til hovedforedragene ønskes

Det ligger ikke lige til højrebenet at tage kvadratroden af de 9 byplan-noter. Men visse ledetråde er det dog værd at forfølge.

Byplanmødet scorede ikke højt på sine indledende hovedforedrag; der var for meget af den vanlige snak om dårlige tider samt nogle få bosswords, som ikke rigtig fængede og gav ny ilt til hjernen. Der var mere sproglig bodybuilding end reelle bud på en fremtid.

Omvendt kan man ane, at der har været god debat på delmøderne – og folk er kommet til orde og har fået lidt vitaminer med hjem. Og ikke mindst var der udbredt tilfredshed med det udenlandske bidrag fra Portland, hvor Arun Jain på åbenbar fortrinlig vis diskuterede planlægning for en uvis fremtid. Heraf kan man indirekte udlede, at han taler for, at man skal gøre sit forarbejde grundigt; man skal foretage seriøse analyser, selvom fremtiden er uvis. Man kan sige, at man skal stille nogle vilkår op for sin egen usikkerhed til planlægningens mål.

Foto: Emil Hubbard

Fleksibilitet og værdier

Der er en form for dobbelthet eller dobbeltydning i Arun's indlæg, således som det fortolkes igennem de efterfølgende byplan-noter. Jens Holck siger bl.a., at det sikkert er en god sidegevinst, at vi planlægger fleksibelt; det giver tid til lidt eftertanke og overvejelser om de værdier, man sætter pris på, men måske værdier, som glemmes i hverdagens trædemølle. På den måde kan man muligvis undgå om 10 år at befinde sig et sted med sin planlægning, som man ikke ønsker eller have udført planer med værdier, man ikke kan genkende. Der er nok mange planlæggere, der kan stemme i det kor, thi det lyder smukt med den stykkevise planlægning. (Faktisk er denne tankegang slet ikke ny, men stammer fra østrigske videnskabsfilosof Karl Popper, som allerede for 50 år siden slog til lyd herfor.) Men forholdet mellem den fleksible planlægning og værdierne gemmer et par problemer. Dels har ingen endnu fortalt, hvordan man definerer den fleksible planlægning. Hvad skal være fleksibelt, og hvad skal være konstant? Eller betyder den fleksible og robuste planlægning blot, at man skal udskyde alle beslutninger, der ikke er strengt nødvendige? Og hvad er så ikke nødvendigt? Følger man denne tankegang, betyder det, at man let kommer til at handle fra sag til sag – og dermed har man tilsidesat planlægningen som fagområde og gjort det til en ren politisk sag, hvad man i forvejen er

godt i gang med herhjemme. Eller betyder det, at man skal fastlægge nogle forhold (de vigtigste naturligvis), nogle hjørnестene? Men disse pejlemærker baserer sig igen på værdier, basale værdier, som man skal beslutte sig for. Ergo kan man ikke planlægge uden at fastlægge eksplicit eller implicit et værdibaseret ståsted. Ellers bliver man handlingslammet. Og er man i stand til at finde disse værdier frem og præcisere dem for politikerne, så behøver man måske ikke at "vente" på, at den ellers uforudsigelige fremtid skal blive virkelighed. Så kan den planlagte "virkelighed" måske også blive til fremtid. Hermed være sagt, at man undgår ikke at tage stilling.

Nogle værdier ligger vel fast?

Ole Damsgård peger i sit indlæg på, at meget er til debat, men det er ikke forbudt at tænke sig om forinden. Det har velfærdstaten brug for nu, hvor omstillingen til smalhals er åbenlys. Og her bør både proces og faglighed være nøgleord. Den samme faglighed efterlyser Henrik Bernberg, og han ser ikke konfliktsituationer, som værende alene af det onde. Også han taler for stillingtagen og måske en ny vægtning af arbejdsopgaver og form? Selv om megen planlægning genereres ved dialog, skal det jo ikke ende i en strikkeklub. Og mens vi er ved strikkeklubben, kan man jo sige til Mikkel Henriques, som arbejder i staten, og sikkert har travlt med både at betjene den nye

Miljøminister og lægge an til en ny landsplanredegørelse, at selv samme redegørelse både bør indeholde værdier, men også gerne planer. Det har det været sløjt med i den sidste halve snes år fra statslig side. Så den kritik om tomme udsagn han meget rammende antyder i sit indlæg kan måske også spores tilbage til både de bypolitikker og planredegørelser, som Miljøministeriet er pennefører for?

"Same procedure ... " ?

Glæden ved det årlige møde er alt i alt evident.

Gensynet! Ellers ville 600 deltagere ikke møde op. Men lidt interessant er det, at trods kritik af selve mødet på enkelte punkter, er der forskellige meninger om, hvorvidt man bør ændre formen på mødet. "Same procedure ..." er en mulighed; det trykke og velkendte. Men også muligheden for noget mere dynamisk, noget messeagtigt, måske som Plan 09 lavede i hallerne i Valby ved en enkelt lejlighed? Meget vil nok afhænge af tilslutningen til mødet. Og ikke mindst af, hvilken omsorg eller opmærksomhed man skal give politikerne. Det er en speget konstruktion med fag- og lægfolk. Det er måske mødets reelle dilemma. Men skal der fortsat være en kritisk masse, skal fagligheden være til at føle. Men den kan jo godt leveres på en pædagogisk facon. Jeg vil nødtigt tage stilling – for en gangs skyld. Læs selv.

Arun Jain. Foto: Emil Hubbard

FRA VINDUESKIGGERI TIL DET STORE SPRING

Vi skal tage det store spring ud i globaliseringen, men mange på byplanmødet synes at tøve lidt. Kunne vi en anden gang lade os inspirere af Hafencity i Hamborg eller andre internationale byplaneksempler i stedet for at fokusere på vindmøller alene.

Af Ole Stilling

“Vinduer til verden”. Et interessant og aktuelt tema. Men er det nok blot at kigge ud mod verden? Eller kan vi sammen tage det store spring? Jeg deltog i Byplanmødet for at få inspiration, for at videndele og forhåbentligt at få en aha-oplevelse. Og jeg synes, det lykkedes os at åbne vinduet, få set os omkring og vigtigst af alt set, hvilken retning vi skal gå for ikke at få modvind. Nogle af de refleksioner jeg gjorde var, hvordan vi kan drage fordel af den stigende og samtidigt meget veletablerede globalisering? Og hvordan vi som byplanlæggere kan gribe de muligheder, som globaliseringen byder os?

Europa er i økonomisk krise og det har konsekvenser for mange erhverv og virksomheder. Det gælder ikke mindst vilkårene for byplanlægning. Færre ressourcer og skarp konkurrence tvinger spillerne på markedet til at være proaktive, innovative og omstillingsparate. På byplanmødet fik jeg et indtryk af, at mange af deltagerne stadig er meget undersøgende og forsigtige i forhold til, hvad globalisering betyder for den planlægning, som de har indflydelse på, men de fleste er nok nået frem til den erkendelse, at globaliseringen er kommet for at blive. Nogle - synes jeg til gengæld - var klar til at gå skridtet videre og tage det

første spring. Et spring ud mod globaliseringens udfordringer og muligheder.

Global inspiration og dialog

Lad mig tage nogle konkrete eksempler fra selve mødet og min karriere generelt. Først og fremmest er Nordkraft en oplagt ramme for et byplanmøde. Et flot, funktionelt kulturhus med ambitioner på internationalt niveau - men internationalt i den forstand, at globalitet og lokalitet går hånd i hånd. Aalborg Kommune har formået at omdanne et gammelt og støvet industriområde til et multikulturhus, der danner rammer for oplevelser og inspiration for erhvervsfolk, musikere og kunstere fra nær og fjern. Nordkraft og den nye havnefront er et godt eksempel på byplanlægning, der ikke blot danner rammer for et idéforladt ikonbyggeri, men hvor der er tænkt funktionalitet og stedlige kvaliteter ind i planlægningen.

Et andet eksempel var det ålborgensiske band, L'éctroscope, som tydeligt var internationalt orienteret. Duoens musik er fuld af elegance, mystik og intensitet på samme tid. Valget af fransk som sprog passer godt til L'éctrosopes kontrastfyldte lydbillede - og sangerindens fortolkning af en femme fatale. Markedsmæssigt satser L'étro-

scope på Danmark, fransktalende og østeuropæiske lande, samt Kina. En interessant målgruppe som igen viser, at L'ectroscope har taget inspiration ind fra verden og er hoppet ud af vinduet med dette og deres lokale gods. L'ectroscope viser, at professionalismisme og kreativitet er tæt forbundet, hvis man vil skabe store resultater.

Et tredje indslag på dagen var et pust fra Siemens Wind Power. Da Siemens direktør, Søren Kringsgelholt Nielsen, skypede med sin medarbejder i Brasilien, demonstrerede han, hvordan man via moderne teknologi kan understøtte den direkte kontakt med sine kollegaer på tværs af landegrænser. En interessant og spændende problemstilling, som tydeligt viser, at vi skal være omstillingsparate og klar til at tage det store spring ud i verden. For mit eget vedkommende er jeg efter mange gode år i en kommune skiftet til COWI, hvor vi selvfølgelig arbejder globalt - også med byplanlægning. I min refleksion over om jeg selv har taget det store spring, tror jeg, svaret er, at jeg befinder mig midt i springet. Globaliseringen har sneget sig ind over mig, førend jeg vidste det. F. eks. samarbejder jeg ofte med mine kollegaer fra udlandet og inviterer dem til at kigge konstruktivt og kritisk på det, vi gør i Danmark. Det giver

en god synergi og øger ikke kun samarbejdet men også videndelingen. Samtidigt er COWI en virksomhed, hvor vi i stigende grad benytter os af "Distributed Engineering" i den danske forretning, altså hvor vi får en del af den danske produktion lavet hos f.eks. COWI i Indien, hvor vi har utroligt kompetente medarbejdere, der leverer til priser, der er konkurrencedygtige på markedet.

Min pointe er nok, at vi skal omfavne og tage imod globaliseringen med åbne arme. Derfor kunne det være spændende, om vi kunne mødes til et byplanmøde, hvor vi lod os inspirere af eksempler på international byplanlægning, der måske rammer bedre ind i byplanmødet end vindmøller.

Måske kunne det være en ide at holde byplanmødet 2013 i f.eks. Hafencity, Hamborg, der bl.a. indeholder eksempler på klimatilpasning, spændende urbane rum og et godt sammenspil mellem nyt og gammelt. Der kan vi i 1:1 se et af Europas mest succesfulde byplanlægningsprojekter og opleve den moderne tyske planlægningskultur, der indeholder mange aspekter, som kan inspirere og udfordre os.

Ole Stilling, projektchef i COWI

EN VELLYKKET HAVNEFRONT OG VISIONER OM VOLDSSOM BYSPREDNING

Den nye havnefront i Aalborg er en gave til byen og god inspiration. De rekreative anvendelser og bygningerne Nordkraft og Utzons Hus er smukke eksempler på, hvad dygtige arkitekter kan udrette under de rette rammer. Samtidig planlægger Aalborg for en massiv byspredning, og man efterlades med spørgsmålet: Har vi de rette redskaber til at varetage den byomdannelse, som er nødvendig i de kommende år?

Af Berith Mavromatis

Årets Byplanmøde var en rigtig god oplevelse. Stemningen blev lagt med et interessant musikalsk indslag, som fik tankerne til at flyve. Årets tema var 'Nye vilkår kræver omstilling – også i planlægningen' og de fysiske rammer var Nordkrafts fantastiske bygning på havnefronten i Aalborg.

Formiddagens hovedforedrag gav en introduktion til emnet set fra forskellige vinkler. Dir. Søren Kringelholt Nielsen fra Siemens Wind Power fortalte om de vilkår, som store industrivirksomheder oplever, når de agerer på verdensmarkedet og gav indtryk af, at Danmark stadig har en rolle at spille indenfor produktion og udvikling. Han gav også klart udtryk for, at kommunernes håndtering af virksomhedernes behov er meget vigtig. Og så havde han et scoop til sidst - et 'eksotisk' indslag fra en af hans medarbejdere, som ringede til os fra Brasilien og fortalte, hvordan det var at starte produktion op i nye lande. Jeg synes, at indlægget på bedste vis fortalte os, at produktion og udvikling hænger sammen, og at det derfor ikke nytter, at vi lader al produktion flytte ud af landet. Direktør Hans Martens fra European Policy Center fortalte, at den demografiske udvikling i Europa ligner den, vi kender i Danmark – blot er den langt værre i flere lande. Globalt set bliver der langt

flere ældre og langt færre hænder til at arbejde, betale skat og holde hjulene i gang. Der fødes færre børn, de unge kommer senere på arbejdsmarkedet, fordi de tager en længere uddannelse, og pensionsalderen sættes ned. Hans budskab var derfor, at vi bliver nødt til at arbejde i flere år men også, at det er nødvendigt, at der er jobs at få – ellers nytter det jo ikke noget. Han tegnede et dystert fremtidsperspektiv for verdensøkonomien. Efter formiddagens indlæg begav vi os af sted til vores delmøder, og der fik vi så lejlighed til at smage nogle af de mange lækkerier, som de nye restauranter på havnefronten kan tilbyde.

På vores delmøde fortalte Peder Baltzer Nielsen om den forestående konkurrence om at udvikle Aalborg øst – en kæmpe planlægningsopgave, der med et omfattende nyt boligbyggeri og det nye hospital skal søge at skabe bro mellem universitetet og byen. Det nye byområde vil indlemme landsbyerne Klarup og Storvorde i Aalborg. Jeg tror, at vi var flere, der uden at kende vilkårene for planlægningen i Aalborg, synes, at det er ærgerligt, at universitet og hospital placeres så langt fra byen, og at det næppe er bæredygtigt at blive ved med at bygge på bar mark frem for at omdanne og fortætte indenfor de eksisterende bymæssige rammer. Men det er en stor problem-

stilling, for det er jo meget vanskeligt, og man kan spørge, om vi egentligt har de redskaber, der er nødvendige, for at kunne realisere større byomdannelses- og fortætningsprojekter?

Herefter holdt lektor Tom Nielsen et meget interessant oplæg om, hvordan byens rum benyttes som imageskabende baggrund for rapsangere. Han har bl.a. studeret gruppen MAKWAN, der altid har bestemte steder i Gellerupparken med på deres YouTube videoer. Det er en del af deres identitet, og de er stolte af, hvor de kommer fra. Han viste nogle film, som gav os alle stof til eftertanke.

Ellers gav delmødet desværre ikke så mange gode ideer til de mange planlæggere og kommunale embedsmænd fra andre kommuner, som sidder med forstadsproblematikken, og som deltog i delmødet.

Om aftenen var den store fest med god mad, rigeligt med vin og et ganske udmærket orkester, som fik de fleste unge som ældre ud på dansegulvet. Næste dag skulle vi på tur. Jeg skulle bl.a. se på den nye havnefront, som er blevet et byrum, der er indtaget af byens beboere, og som absolut er et besøg værd for os andre. Langs havnefronten

er der etableret et langt parkstrøg med pladser, en byhave, et havnebad, en legeplads, plads til boldspil, en græsplæne til solbadning og hygge, byens hus og havnehuset, hvor der er restauranter og offentlige udadvendte funktioner.

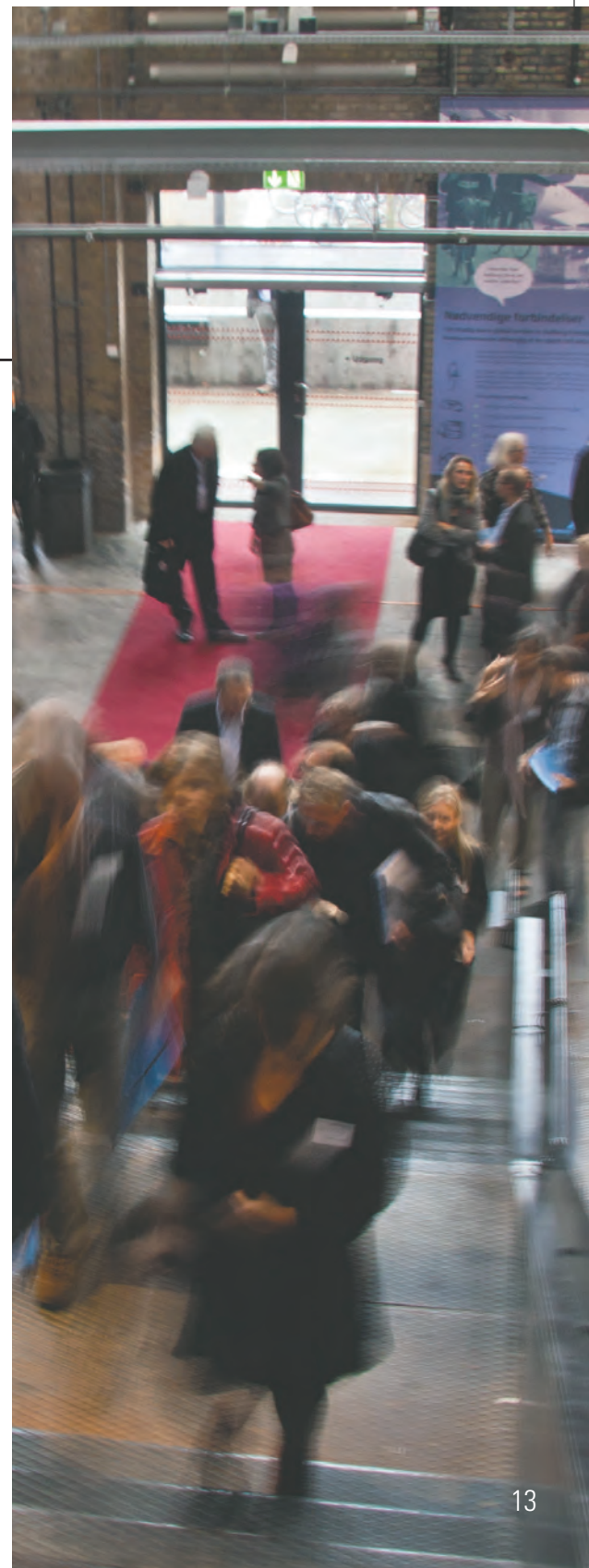
Udover de nye funktioner i Jomfru Ane Parken er det lykkedes at skabe sammenhæng mellem byen og havnen med følgende virkemidler:

- Sigtelinjer fra de smalle gader skaber kig til fjorden.
- Nye pladser åbner byen mod vandet.
- Gaden er indskrænket fra 4 til to vejbaner med en helle i midten, som gør passage nem og sikker i hele parkens længde.

Der er anvendt en lyssætning, som giver en helt særlig stemning. Boldpladsen er indhegnet af et net, som hænger i nogle skrå stæg, der om aftenen er belyst med blå lys, så de danner en dragende skulptur på havnefronten. Skulle man få lyst til at spille bold, kan man selv aktivere hvidt lys på banen.

Tak for i år.

Berith Mavromatis, BM Arkitekter ApS

ER VÆKST OG BÆREDYGTIGHED FORENELIGE STØRRELSER?

Hvorfor smide vaskemaskinen på "lossen", når man blot kan skifte en lille dims ud? Og skal alting være nyt?

Af Adam Voss

Temaet for årets byplanmøde i Aalborg var "Vinduer til verden", eller hvad skal vi leve af i fremtiden, og hvor skal det foregå. Torsdagens foredrag handlede således om, at vi bliver færre i den produktive alder og flere ældre, og hvordan takler vi så det? Ja vi kan arbejde længere tid og skrumpe pensionerne. Det har vi vist hørt før.

Uden at gøre mig klog på det politologiske område har jeg hele tiden undret mig over, at vi absolut skal "vækste". Siden hjulet blev opfundet har mennesket stræbt efter at gøre livet så nemt som muligt ved at gøre tingene smartere, lade maskinerne gøre det grove og selv arbejde mindre. Hvorfor læner vi os ikke tilbage og nyder friheden og fordeler det arbejde, maskinerne ikke kan finde ud af, og nøjes med at producere det, der er brug for? Det vil desuden spare på de råstoffer, som der snart er mangel på og nedsætte miljøpåvirkningen. Kan vi overhovedet overleve som mennesker, hvis vi ikke gør det? Hvorfor smide en hel vaskemaskine ud, når en lille dims inde i den kunne repareres? Bliver vi virkelig lykkeligere af at købe nyt, frem for at reparere det vi har?

Meget relevant i denne sammenhæng deltog jeg i en udflugt, hvor vi var på virksomhedsbesøg på en solfangerfabrik. Indehaveren fortalte, at de i ste-

det for at flytte produktionen til udlandet, havde automatiseret og beholdt en del af bemanningen. Som han sagde: "Det er da trods alt bedst at holde arbejdspladserne her i landet".

Hans Martens fra European Policy Center mente ikke, at man med færre hænder kan sikre velfærd, men at vi skal satse på intelligent grøn teknologi, genbrug af råstoffer og begynde at måle på værdien af den offentlige sektor, idet det er vigtigere at vide, hvad den er værd, frem for hvad den koster. Det er da kloge ord, og vi skal da videreudvikle de smarte løsninger, især dem der udnytter de gratis ressourcer, vindkraft solenergi mv., men man kunne så tilføje, at vi skal dække behov, ikke skabe dem, for det kan miljøet ikke tåle.

Jeg deltog i et delmøde, hvor temaet var: "Veje til innovation", hvor der blev fortalt om erhvervsstrukturer og udviklingsmetoder. Der blev fortalt om robotteknologi og innovationsnetværk og om platforme for innovation og rammevilkår for at udvikle og konsolidere virksomheder.

De fælles temaer for foredragene var, at fokusere på vigtigheden af at innovationsvirksomheder med fælles fokusområder (klynger), offentlig ad-

ministration, forskning og uddannelse pine død må arbejde sammen for i fællesskab at udnytte alle tilstedeværende kompetencer – den såkaldte Tripple-Helix model.

De små og mellemstore virksomheder

Det var interessant at høre om, hvad der er de vigtigste rammevilkår for de små og mellemstore virksomheder, som vi jo har flest af i landet. F. eks er det tankevækkende, at det i høj grad er forholdene uden for virksomheden der er vigtige:

- at kunne tiltrække udenlandsk ekspertise og arbejdskraft og sørge for, at deres familier har noget at lave og har et godt sted at bo
- at der findes et godt byliv med kulturelle tilbud
- at kommunen har sammenhæng i strategier og planer, så virksomhederne kan føle sig trygge
- at etablere partnerskaber på tværs af sektorer og offentlig/privat samarbejde (OPS).

Endelig var der en livlig diskussion af, hvor vigtig beliggenheden for virksomhederne er. Hvorfor er det så vigtigt, at ligge tæt ved andre virksomheder, bruge bylivet som inspiration, være tæt på forskningsinstitutioner m.v., når vi har alle mulige elektroniske medier til effektiv kommunikation?

Svaret var elementært: at det almenmenneskelige samvær er uhyre vigtigt. Det, at kunne skabe personlige kontakter og udveksle idéer med hinanden face to face, er meget udviklende for innovation.

Jeg kom i tanker om, at da Roskilde Kommunes Tekniske forvaltning blev samlet på det nye rådhus - og reducerede sine 6 adresser til 2 - skete der det, at kommunikationen blev bedre, bureaukratiet mindre, kulturen blev mere ensartet, de små kongeriger blev reduceret, og fjendebilerne fejlet væk. Og ikke mindst fik man nye gode kolleger, der kunne inspirere og give et pust udefra. Det burde være forklaring nok, for mere kompliceret er det jo ikke: Vi vil gerne samarbejde om noget meningsfyldt, lade os inspirere og ha' det sjovt sammen. Der er det, der driver værket.

Sløjfen kan bindes med at lovprise endnu et flot tilrettelagt byplanmøde, der netop fremmer dette ved at give mulighed for at møde kolleger og politikere, blive klogere og udveksle erfaring og idéer – og ikke mindst; ha' det sjovt sammen.

Adam Voss, byplanarkitekt, Plan og udvikling
Roskilde Kommune

KONFLIKTER SOM POTENTIALE

- og jeg kunne tilføje: som invitation til debat, som platform for udvikling, – og som nødvendig, hvis planlægningen skal være interessant for andre end planlæggeren selv.

Af Henrik S. Bernberg

Overskriften er navnet på et lille kort delmøde torsdag eftermiddag. Sofie Ottesen, Kommunikationskonsulent ved Rambøll guidede os igennem et par eksempler på projekter, hvor en udtalt konflikt har betydet, at man har igangsat nye projekter, tænkt anderledes og brugt konflikten som platform for inddragelse af borgere. – Oven i købet borgere, man sjældent får i tale i planlægningen.

Som planlæggere kender vi givetvis alle sammen eksempler på et større eller mindre projekt, der er kuldsejlet som følge af en konflikt. Vi kender helt sikkert eksempler på, at konflikter er en trussel for vores planlægning om ikke andet, fordi de forsinker arbejdet. Konflikter er en naturlig og uomgængelig del af planlægningen. Hvis vi kan

forudsige konflikter og reagere konstruktivt på dem, indebærer mange konflikter potentiale til at styrke planlægningen som disciplin.

Mister planlægningen politisk opmærksomhed? Det er min oplevelse, at den fysiske planlægning i disse år mister politisk betydning. Vi er i fuld gang med at reducere os selv til forvaltere af jord og administratorer af regler. En faglig selvforståelse som dem der skal forsvare "den gode planlægning" og de rigtige regler i "verdens bedste planlov", skaber en distance mellem planlæggere og politikere, mellem planlæggere og borgere, og mellem planlæggere og udviklere.

– En mere bevidst brug af mødet med politikere, borgere, investorer, presse mv. er en af nøglerne til at bringe den fysiske planlægning tilbage som en vigtig platform for byernes udvikling. - Vores evne og vilje til at kommunikere på mange planer er afgørende. Det at udnytte mulighederne i konflikterne mellem faglighed, politiske hensyn og vidt forskellige interesser bliver en nødvendig forudsætning. Selvfølgelig skal vi ikke lægge vores faglighed på hylden. Vi skal tværtimod tro så meget på holdbarheden i vores faglighed, at vi tør lade planlægningen være en kampplads for diskussionerne om kommunernes udvikling.

Den kommunale planlægning står over for en

række store udfordringer. Vi oplever konstante omlægninger i organisationen, færre ressourcer, tunge arbejdsgange, nye fagområder, ny lovgivning, politiske forandringer, nye aktører osv. Som planlæggere kan vi bruge dette som en mulighed for at revitalisere planlægningen, eller vi kan lade andre faggrupper sætte dagsordenen for kommunernes udvikling.

Det er i planprocessen vores kernekompetence ligger. Det er i sig selv så indlysende, at det er banalt. Men hvis vores kernekompetence skal være interessant for andre end os selv, skal den bringes i spil som det sted, hvor politiske og faglige prioriteringer foregår.

Hvad nu hvis ...?

Hvad nu hvis vi bruger planlægningen som en platform for snævrere samarbejder mellem planlæggere, politikere, samt dem der lever af at udvikle nye teknologier og bygge boliger. (Fortsæt selv...) - Kunne vi så opnå, at planlægningen på en gang bliver mere robust, innovativ, og mere realiserbar?

Hvis det projekt skal lykkes, udfordrer det vores nuværende metoder og planlægningskultur. Formel inddragelse i afgrænsede perioder må vige til fordel for løbende involvering. Plandokumenter skal simplificeres voldsomt ift. dagens

niveau. Kommunikation og håndtering af den offentlige debat skal i centrum af planlægningen.

Hvad nu hvis man stiller følgende krav til kommunens næste planstrategi:

- Strategien skal sætte den politiske dagsorden i kommunen.
- Politikerne skal kunne prioritere på baggrund af strategien.
- Strategiens vigtigste budskaber skal kunne kommunikeres enkelt og huskes. (find selv på flere...)

Hvem kan være uenig i at den strategiske planlægning skal leve op til det? En strategi, der ikke udstikker retningen, er jo ikke en strategi. En strategi, der hverken vælger til eller fra, er nyteløs. – Og en strategi, der ikke kan huskes, bliver fravalgt. Men hvis man tager kravene alvorligt, så bør de få konsekvenser for proces og produkt. Man kunne stille sig nogle simple spørgsmål:

- Kan en planstrategi der vedtages 2 år inde i en byrådsperiode være dagsordensættende for Byrådets politik?
- Vil den enkelte politiker føle et reelt ejerskab, endsige føle sig forpligtet til at basere beslutninger på et dokument, hvor embedsværket har formuleret og skitseret hovedparten af indholdet, og politikerne har deltaget lejlighedsvist?

- Er planen så velskrevet, at andre end professionelle læsere er i stand til at forstå indholdet?

Som planlæggere har vi kun i begrænset omfang mulighed for at skrive spillereglerne for planlægningen.

- Hvis planlægning skal være politisk interessant, er hastigheden i arbejdet afgørende.
- Hvis planlægningen skal danne grundlag for politiske prioriteringer efterfølgende, så skal den bestå af politiske beslutninger i processen.
- Hvis planlægning skal kommunikeres ud, så skal planen være højaktuelt og skåret helt ind til benet.
- Hvis planlægningen ikke er interessant nok til at beslutningstagere (både eksterne og interne) vil deltage, er den ikke værdiordensættende for udviklingen.

Vi kan godt fravælge spillereglerne. Resultatet er, at andre sætter dagsordenen, og planlægning handler om at regulere andres beslutninger. I den fysiske planlægning bliver det så til arealregulering. – Det er fint nok nogle gange, man skal vælge sine konflikter med omhu.

Hver gang planlægningen er i centrum for den politiske debat, så inviterer vi konflikten indenfor,

hvilket betyder et tab af kontrol. Det er en grundbetingelse, vi skal acceptere i vores arbejde, men det er også en mulighed for at styrke planlægningen.

Tak til Sofie Ottesen for et inspirerende møde, og en god diskussion. – Og tak til Byplanlaboratoriet for et spændende Byplanmøde igen i år.

Henrik S. Bernberg, kommuneplanlægger,
Randers Kommune

NÆSTEN SOM AT VÆRE DER SELV

Det er ikke nok, at vi taler om fremtiden, vi skal også byde mere ind på den, så vi kan se den for os ... næsten som at være der selv. Men det kræver også stillingtagen.

Af Jens Holck

På havnen i Middelfart ligger som et par rumskibe Middelfart Sparekasse og Kulturøen sammen med andet mere konformt, men stadig rigtig nydeligt byggeri. Tilsammen demonstrerer de et konkret bud på det, som kunne blive virkelighed i mange andre byer. Et forbilledligt offentlig-privat samarbejde, som velfortjent fik årets byplanpris. Et konkret eksempel på en både mulig og attraktiv fremtid. At se billeder af det gav fornemmelsen af at være der selv – i fremtiden altså. Men da var vi også nået et godt stykke hen på Byplanmødets første dag.

”Dette er ikke en pibe...”

Magrittes berømte billede, som jo ikke er, men helt tydeligt forestiller en pibe, blev brugt af den sidste af formiddagens indlægsholdere på dag 1. Indlægsholderen havde valgt overskriften ”Næsten som at være der selv” – og den har jeg snuppet til denne lille personlige rapport fra årets Byplanmøde. Formålet med Byplanmødet er jo, at politikere og fagfolk med mange forskellige ståsteder – fagligt, geografisk, politisk – sammen skal drøfte, hvordan vi gennem god byplanlægning kan være med til at sætte scenen for en god fremtid. Det kræver, at vi sammen kan se den – eller rettere: Kan se billeder af den, for den er der jo netop ikke. Desværre magtede ingen af formiddagens indlægsholdere som Magritte at tegne et for mig forførende virkeligt og nærværende billede af fremtiden.

Virksomhedslederen krydrede sit indlæg med et ”Beam me up, Scotty”- indslag via Skype, men hverken det eller resten af indlægget gav nye vinkler. Danske Erhvervs råd til byplanlæggerne var, at planlægningen skal reflektere samfundet i dag og i fremtiden. Den skal vel mere end det.

Et indlæg om perspektiverne i befolkningsudviklingen 2050 målt med afsæt i den måde, vi lever på i dag, rummede flere spørgsmål end bud på svar. Og et indslag med ironisk distance til konkurrencen mellem storby og provins var meget underholdende, men ikke ligefrem et konstruktivt og fremadrettet bud på brobygning mellem landsdelene. Det afsluttende indlæg om ”Næsten som at være der selv” handlede om de oplevelser eller mangel på samme, som steder giver, hvad enten de er fysiske eller virtuelle. Og dermed handlede det også om det paradoksale i at være et sted uden af være til stede. Sådan havde jeg det en stor del af formiddagen.

Penge er ikke alt, men de styrer

Det mest provokerende og samtidig fortærskede bud på, hvor udfordringen ligger for både planlæggere og andre, var nok virksomhedslederens reference til en amerikansk bankrøver og det, der drev ham: Jagten på penge – mange penge. Selv om det ikke direkte var udgangspunktet for de tanker, som vi på delmøde L blev præsenteret for om eftermiddagen, så havde planlæggeren fra Portland måske et stærkt svar på også den ud-

fordring. Der blev plæderet for trinvis og fleksibel planlægning, så man løbende kan tage højde for uforudsete eller oversete konsekvenser. Det kan forebygges, at man pludselig finder sig selv et sted, hvor man slet ikke har lyst til at være, men pinedød er! Det nok en god sidegevinst ved den trinvise og fleksible planlægningsmetode, at man også kan nå at få øje på nogen af de værdier, der ikke lige på forhånd er blevet vægtet i penge.

“Same procedure as every year, James”

Med eftermiddagens indlæg blev det pludselig lidt lettere at være nærværende, og havde fornemmelsen af tilstedeværelse ikke indfundet sig på det tidspunkt, var den helt sikkert kommet om aftenen. Hele Byplanmødet i dets trygt forudsigelige form er jo et helt utroligt stærkt koncept – næsten ligesom jul. Og aftenarrangementet er ligesom juleaften. Folk i næsten alle aldre deltager som én stor familie med humør og engagement. Det er ikke bare næsten som at være der selv – man er der i den grad selv. Både alene i erindringerne om tidligere Byplanmøder og i nuet sammen med nye og gamle kontakter. Så jo tak: “Same procedure as every year, James”

Fortid, nutid og fremtid

Også på 2. dag oplevede jeg den herlige fornemmelse af ubesværet tilstedeværelse. Engagement, indlevelse og evne til at formidle dyb og bred viden til os deltagere, så vi virkelig blev deltagende – det prægede i den grad guiderne

på turen til Hjørring og nærmeste omegn. Hvad enten det var Børglum Kloster, Hjørring Kunstmuseum eller Hjørring Bibliotek, vi besøgte, så var det hele tiden den sammenhængende historie om fortid, nutid og fremtid, det handlede om. Her bygges der på de lokale forudsætninger, men vinduet til verden udenfor er i den grad åbent – og døren med.

Mere fokus på værdier!

Tilbage til dag 1 og formiddagens indlægsholdere: Hvorfor brændte de ikke igennem hos mig? Jeg tror, det var fordi, jeg ikke fik en fornemmelse af, at indlægsholderne og jeg delte værdier. De værdier, vi blev præsenteret for, stod ikke klart og var ikke specielt appellerende for mig. I stedet for at gå ind i en kritik af værdierne vil jeg foreslå, at værdigrundlaget for fremtidens byplanlægning bliver taget op som tema på et kommende Byplanmøde. Programmet for mødet i Svendborg er vel allerede i støbeskeen, men så måske næste gang. At afstemme et fælles værdigrundlag er noget af en udfordring. Så hermed en opfordring til Byplanlaboratoriet: Sæt værdierne på dagsordenen. Og mødet kunne måske afholdes på Crown Plaza, der i den grad forbindes med den øvelse. Det kunne være sjovt, hvis man kunne sige “Jeg har været der selv”.

Jens Holck-Christiansen,
chefkonsulent, Kuben Management

VI SKAL LÆRE OG IKKE SÆLGE PÅ BYPLANMØDET

Når man lukker vinduet til verden op, er det ofte for at lukke et friskt pust ind - men det kan også være for at lukke varm luft ud. Det 61. byplanmøde var lidt af begge dele.

Af Mads Tenney Jordan

Stedet var i år Nordkrafts fabrikshal på Aalborg Havn. Som altid var det et mix af fælles foredrag, delmøder og udflugter. De fælles foredrag var i år flere og kortere end tidligere – formen var god men kvaliteten svingende.

Arun Jain: "Stil dig to spørgsmål"

Højdepunktet på årets møde var delforelæsningsen 'Planning for Uncertainty' af Portlands tidligere Chief Urban Designer Arun Jain. Jains forelæsning kredsede, som titlen fortæller, om byplanlægningens grundvilkår, nemlig at planlægge mod en uforudsigelig fremtid. Men når fremtiden er uforudsigelig og mulighederne uanede, hvordan udstikkes kursen så? For det første er det vigtigt at betragte planlægningen som en proces, der over tid påvirkes og kræver justeringer. Altså en robust tilgang til planlægningen, som vi eksempelvis kender fra vores egne kommuneplaner. For det andet er det nødvendigt at skubbe (forudindtagede) løsningsmodeller til side og grave et spadestik dybere i analysen og problemstillingen – det handler om at stille de rigtige spørgsmål. Og når tiden endelig er moden til at diskutere løsninger, er kun to spørgsmål nødvendige: Hvad er absolut nødvendigt for at opnå succes? Hvad vil garantere fiasko? Hvis planlægningen kan implementere det første og undgå det sidste, er der stor sandsynlighed for at planen er

robust og bæredygtig overfor fremtidige udsving i konjunkturer og samfundsmæssige forhold. Det virker åbenlyst, men et hurtigt overblik over antallet af 'skuffeprojekter' i landets kommuner vil formentlig vise, at planlægningen mange gange påvirkes af andre faktorer end de, som falder ind i ovennævnte kategorier. Jain perspektiverede sine tanker og metoder gennem en kort gennemgang af planen for Portlands udvikling. Flere steder var der ligheder med de metoder, vi benytter i Danmark, men der var også inspiration til nye tilgange og arbejdsmetoder.

Vi skal lære og ikke sælge på byplanmødet

Vinduet til verden blev på det 61. byplanmøde ikke åbnet på vid gab, men nærmere sat på klem. Arun Jain gav tilhørerne en mulighed for at stå på den anden side af vinduet og se ind på dansk planlægning og forholdet til internationale problematikker. Forelæsningsen gav således et glimt af, hvad verden har at tilbyde os frem for de indlæg, som fokuserede på, hvad vi har at tilbyde (læs: sælge til) verden. I det faglige forum, som byplanmødet er, er det første langt mere interessant end det sidste.

Mads Tenney Jordan, arkitekt maa,
partner Møller & Grønborg

RATIONALITET OG FØLELSER I PLANLÆGNINGEN

Med to eksempler diskuteres, hvorvidt den fysiske planlægning kan blive en del af beslutningsgrundlaget, når det næste årtis store sektorbeslutninger skal træffes i velfærdsamfundets nye geografi.

Af Ole Damsgård

Den nye geografi

Velfærdssamfundet står overfor meget store udfordringer, som nødvendiggør omstruktureringer, øget prioritering og i visse tilfælde forringelser i serviceniveau. Disse omstruktureringer betyder i mange tilfælde en centralisering og dermed dårligere transportmæssig tilgængelighed for dele af befolkningen til forskellige former for offentlig service. Omvendt betyder centraliseringen også nye offentlige investeringer i milliardklassen, som kan resultere i ny bymæssig udvikling.

Velfærdssamfundets omstrukturering har eller burde derfor have stor interesse set fra et planlægningsmæssigt synspunkt. Desværre er det langt fra altid tilfældet.

Foto: Andreas Hvidt

Delmøde D (om velfærdens nye geografi) demonstrerede dette med stor tydelighed med to eksempler, det ene om skolestruktur, det andet om sygehusplacering.

Skolestrukturen i Hjørring, en god proces

Processen om skolestrukturen i Hjørring Kommune blev fremlagt som en vellykket proces. En vigtig forudsætning for processen var, at der var en bred politisk enighed på tværs af partierne i byrådet om målet for processen med borgerinddragelse gik i gang, og at denne enighed holdt undervejs i processen. Ud over at selve processen som sådan var velplanlagt, var tilvejebringelsen af et tilstrækkeligt gennearbejdet faktagrundlag før beslutningsprocessen gik i gang en anden vigtig forudsætning.

Ved den endelige beslutning blev 27 skoler reduceret til 10 nye skoleenheder, men med 15 undervisningssteder. I beslutningsgrundlaget indgik overvejelser om kommunens fremtidige bystruktur, sådan at de skoler, som overlever, er beliggende i byer eller landsbyer, som man forudser vil være bæredygtige byenheder i fremtiden.

Et andet element i beslutningen omfatter selve afviklingsprocessen inklusive midlertidige løsninger. For eksempel fortsætter fem skoler indtil videre som filialskoler, og der åbnes op for, at private skoler kan leje sig ind i de nedlagte kommuneskoler og på sigt overtage disse. Omvendt betyder dette, at de planlagte besparelser på det kommunale budget først slår fuldt igennem på længere sigt.

Ved den efterfølgende diskussion i delmødet blev spørgsmålet rejst, hvorfor disse vigtige ændringer, som også har betydning for den fremtidige udvikling af bymønstret, ikke indgik i kommuneplanprocessen. Én af forklaringerne var, at man indenfor 'de andre sektorer' ikke ønsker at lade sig binde af planprocessens formelle dokumenter. En anden forklaring gik på, at kommuneplanstrategien og kommuneplanen langt fra i alle kommuner betragtes som vigtige og strategiske dokumenter for kommunens udvikling.

Sygehusets placering, et ringe forløb

Det andet eksempel, som blev præsenteret, handlede om lokalisering af Det Nye Hospital i Vest i Gødstrup ved Herning, og blev

på delmødet fremstillet som en ikke vellykket beslutningsproces. Historien blev landskendt blandt andet fordi, den også endte med at blive til et landspolitisk spørgsmål. Udgangspunktet var den forrige regerings beslutning om at etablere fem nye supersygehuse, ét i hver region, men med den præmis, at hver region skal udarbejde forslag til, hvor de nye supersygehuse skal placeres, og hvilke sygehuse, der skal nedlægges.

I Region Midtjylland når man frem til to alternativer, Holstebro eller Herning. Her er der tale om to stærke centre, som tidligere var hovedbyer i hver sin egn. Regionsrådet er dybt splittet allerede før processen går i gang, og kun et meget snævert flertal ender med at beslutte sig for Herning.

Før beslutningsprocessen med inddragelse af regionens borgere går i gang, foreligger der ingen overordnet strategi for, hvordan processen skal forløbe. Der er heller ikke noget gennearbejdet beslutningsgrundlag, som omfatter alle de aspekter, som inddrages under den offentlige debat. Grundlaget korrigeres og suppleres undervejs og giver kritikerne af Herning-løsningen mange

muligheder for at så tvivl om beslutningstagernes hæderlighed.

De lokale og regionale medier bliver vigtige aktører i processen, og der drives systematisk hetz mod enkeltpersoner i regionsrådet både fra pressens side og fra forskellige grupperinger i regionen. Borgermøderne fungerer dårligt eller slet ikke i de områder, som står til at miste sit lokale sygehus. Selvom man ender med en, efter oplægsholderens mening, teknisk set optimal løsning, får man aldrig kommunikeret de væsentligste argumenter for beslutningen ud til offentligheden.

Den teknisk set optimale løsning består for det første i, at det nye supersygehus bliver placeret (vej-)transportmæssigt rigtigt i forhold til flertallet af regionens borgere. For det andet sikrer man sig en kæmpe statslig investering til regionen, som åbner muligheden for at forbedre sygehuskvaliteten væsentligt og langsigtet i forhold til, hvad de eksisterende sygehuse i regionen kan.

I den efterfølgende diskussion på delmødet bliver spørgsmålet om relationen til den fysisk funktio-

nelle planlægning igen rejst. Der er tale om flere tusinde arbejdspladser, og måske ligeså mange nye boliger i tilknytning til det nye sygehus, der bliver placeret udenfor Herning i et område, som ikke på forhånd er udpeget til større bymæssig udvikling. Dernæst er der tale om en servicefunktion, som skal betjene en hel regions befolkning. Dette må være et oplagt spørgsmål for den regionale udviklingsplan og er måske endda et landsplanmæssigt spørgsmål, men ingen af disse planinstrumenter bliver bragt i spil i beslutningsprocessen.

Videre peges der under debatten i delmødet på, at centraliseringen af sygehussektoren efterlader tomme bygninger og funktionstømte bycentre i andre dele af regionen. Her må man blot konstatere, at dette er et eksempel på, hvordan omstrukturering og centralisering indenfor en sektor alene besluttet ud fra denne sektors egen logik, uden hensyn til konsekvenserne for andre sektorer og for helheden. Spørgsmålet er om fremtidens vigtige velfærdsmæssige omstruktureringer skal foregå lige så planløst?

Ole Damsgaard, direktør i Nordregio

Foto: Emil Hubbard

FORTSAT KRITISK MASSE

Måske var der lidt for få kalorier i foredragene, men det er altid hyggeligt at mødes igen. Men kan vi justere på mødeformen, så den måske bliver mere messeagtig?

Af Mikkel Suel Henriques

Økonomisk krise, ressourcekrise, klimakrise, grøn økonomi. Emner som står højt på den nye miljøministers dagsorden. Det internationale udsyn er en grundlæggende forudsætning. Både for at forstå og for at bidrage til løsningen af disse kriser. Derfor virkede det helt perfekt at deltage i årets byplanmøde med titlen "Vinduer til verden". Jeg hørte imidlertid ikke mange af de faglige indlæg torsdag formiddag og fredag formiddag. Med en ny regering får centraladministrationen lidt ekstra travlt. Det ramte desværre noget af min deltagelse i årets byplanmøde.

Først må jeg udtrykke den store glæde og energi det giver at deltage i byplanmødet. Det starter allerede i lufthavne og på togstationer landet over. Folk mødes på tværs af organisationer og falder straks i snak. Man tager pulsen. Hvordan står det til hos jer? Hvordan går det med økonomien, kommunen og byggeriet? Fortsatte omstruktureringer, men stemningen er bedre end den har været i flere år. Igen i år er der en fornemmelse af en kritisk masse af deltagere. Ca. 600 deltagere i år kan jeg forstå. 25 % politikere – men dem fik jeg desværre ikke mulighed for at tale med i år. Det er som sædvanligt lidt af en skam. Det er ligesom en usynlig linje igennem forsamlingen, som kun sjældent bliver overtrådt. Det gælder også i debatterne til delmøderne.

Formiddagens hovedforedrag var så vidt jeg kunne høre på forskellige folks bemærkninger ikke helt i top på det faglige niveau. Ikke nok kalorier. Sådan synes jeg nu det har været til byplanmødet før. Jeg tænker, at det skyldes hensigten om at ramme både fagfolk og politikere. Men politikerne skal jo også udfordres. Og nogle af dem er jo ganske godt rustet til faglig debat.

For få kalorier

Det udsendte temanummer af Byplan Nyt havde efter min egen mening heller ikke rigtigt kalorier nok. Man spørger Dansk Industri om lokaliseringspræferencer, og man får helt klassisk at vide, at kommunerne skal "være langt mere serviceorienterede og fokusere meget mere på, at ting skal kunne lade sig gøre". Man stiller miljøstyrelsen spørgsmål om lokalisering og arealanvendelse og får svar, som man næsten også kunne have læst i Håndbog om Miljø og Planlægning fra 2004. Samlet set er det jo ikke forældede budskaber – men er vi ikke nået lidt længere i debatten... og skulle vi i så fald ikke fokusere på, hvorfor vi ikke er nået længere. Det krones af en gengivelse af DI's opgørelse over erhvervsklima i kommunerne. Der gives karakterer for en række kriterier som f.eks. kommunal sagsbehandling, fysisk planlægning og skatter mv. Men jeg tænker straks... hvilken fysisk planlægning gives der gode point for, og er

der mon sammenhæng mellem ranglisten og de faktiske resultater i form af tiltrukne arbejdspladser. Ikke et ord – ikke et spørgsmål i artiklen.

At planlægge for uvished

Jeg deltog i delmødet: Planning for Uncertainty. Byplanmødets internationale indslag. Det var i sig selv forfriskende med lidt udenlandsk. Arun Jain er arkitekt og rådgiver fra Portland, USA.

Med velvalgte og tankevækkende one-liners og væsentlige kommentarer til planlægningens evige spøgelse – den ukendte fremtid – var der her god valuta for pengene. Jain stillede relevante spørgsmål som: "hvis du ikke kender fremtiden – hvilken by ville du så have under alle omstændigheder?" og "behøver forbedring altid at handle om vækst?". Jain anbefalede os at handle ud fra grundige analyser frem for mavefornemmelsen, og et af hans væsentlige budskaber var samtidig, at analyser og plangrundlag ikke må ophøjes til en fastlåst position, men bør ansues som et intelligent udgangspunkt for dialog med de øvrige aktører. Analyserne var også ganske interessante i sig selv. Han præsenterede bl.a. en analyse af steder med potentiale for planlægning med markedsbaseret fremdrift. En metode der var baseret på at aflæse byens liv, dens strømme, attraktioner og forbindelser. Hans slides kan i øvrigt ses på

byplanlab.dk. En skam at oplægget ikke også blev filmet.

Og hermed en kort kommentar omkring mødets form. Der er så mange ressourcer til stede i form af deltagerne. Disse ressourcer sættes fri i pauserne, men de bliver ikke rigtigt udnyttet indenfor rammerne af det faglige program. Jeg tænker derfor igen i år, at jeg kunne have brugt en mere messe-lignende organisering af mødet. Mere valgfrihed, interaktion, fleksibilitet og mulighed for at tale sammen med kollegaer fra nær og fjern. Måske kunne man nøjes med et enkelt obligatorisk oplæg ved ankomsten om formiddagen, måske kunne hele eftermiddagen være lidt mere fri med oplæg på forskellige scener og boder med interessant viden fra landets universiteter og konsulenter.

Der har nu været afholdt 61 byplanmøder, og der er fortsat er kritisk masse til stede hvert år. Bør der ændres på formularen bag denne succes – måske ikke. Jeg håber under alle omstændigheder, at jeg er heldig at komme af sted igen næste år. Det giver mig energi og styrker min faglige identitet. Det er jo heller ikke at kimse af.

Mikkel Suel Henriques,
projektleder i Naturstyrelsen

Foto: Emil Hubbard

KAN VI FÅ MERE UD AF MINDRE?

Kan de mange forskellige planlæggere finde vej til de ubesvarede spørgsmål i de usikre tider og dermed gøre fremtiden lysere?

Af Emma Lorenzen

Nordkrafts enorme foyer og de knap 600 forsamlede planlæggere, er første indtryk af Byplanmødet 2011. For mig blev det et møde med en verden, som jeg stadig kun er på vej ind i, et møde med fremtiden. Fremtiden for Danmark, fremtiden for planlægningen, fremtiden for planlæggerstanden, herunder arkitektstanden, og derfor også min egen fremtid i faget. (Jeg er studerende, har gået på Arkitektskolen i Aarhus, hvor jeg tog min bachelor på det nu hedengangne Institut for By og Landskab i 2010. Flyttede sidste år til København og har nu fulgt undervisningen på LIFE's Landskabsarkitektuddannelse i et år.)

Velkomsten til Byplanmødet byder på seks korte faglige oplæg i ord, der alle redegør for, hvordan problemerne tårner sig op for Danmark i fremtiden. De dystre fremtidsudsigter kalder på løsninger, og det står klart, at det er dem vi må diskutere. Endnu mere klart er det, at det er den fremtid og virkelighed, som jeg og min generation af planlæggere skal agere i. Væk er opsvinget, væk er de økonomiske jubeltider. Jeg gætter på

at mange planlæggere, tilstede ved Byplanmødet, sad i samme situation i deres første år på arbejdsmarkedet i 80'erne.

Rollen som planlægger er essentiel, og især i det økonomiske klima som vi har nu. Hvilken vej vi vælger i de kommende år er afgørende. Noget af det, der på Byplanmødet især illustrerer den nødvendighed, er oplægget af Arun Jain, chefplanlægger i Portland (US)

Vores verden er yderst kompleks, og de modeller vi hidtil har brugt til f.eks. at fremskrive befolkningsudviklingen og planlægge herefter, er nu sat ud af kraft. Vi må derfor i fremtiden have en høj tolerancetærskel for usikkerheder. Vi lever i en vækstorieret verden, og det er derfor kun naturligt at planlægning, også har været bundet op på vækst. Men hvad så når der ikke er vækst? Hvad er plan B? Den tid er ovre, hvor vi kan forme og planlægge fremtiden. Vi må forsøge at agere i forhold til de forandringer, der uundgåeligt opstår og søge at skabe udviklingsmetoder, der kan

favne ændringerne og trække de positive tendenser ud af tiden, bygge videre på dem og lade dem bølge i nye positive retninger.

Byplanmødet har for mig stillet mange væsentlige spørgsmål. Hvem er fremtidens planlæggere egentlig? Hvordan ser vi ud, og hvordan griber vi planlægningen an? Hvilken betydning kommer planlægning til at have i fremtiden?

Heller ikke til bords med erfarne planchefer, kommunaldirektører, planlæggere, konsulenter, politikere osv. får jeg det klare, entydige svar på, hvem planlæggeren egentlig er. For mig at se er vi diffuse størrelser. Vores baggrunde er forskellige, nogle er topspecialiserede, andre er brede generalister.

Diskussionerne handler om meget andet end byer, og dét, som jeg forestiller mig, at planlægning er. Systemet, kommunikation, lovgivning. Alle er dog enige om, at der er plads til forbedringer. Vi vil alle gerne bidrage til at gøre vores land og vores byer bedre at leve i.

Har igennem to dages Byplanmøde fået lov at observere Plandanmark. Jeg er indtil nu blevet undervist i planlægning, urban design, arkitektur, landskabsarkitektur. Det er det, jeg ved noget om.

Nu har jeg også fået et indtryk af planlæggeren, planlæggerens identitet og den danske planlæggertradition. Jeg har en begejstring for mit fag, og det håber jeg at tage med mig i mit arbejdsliv. Og interessant bliver det, for Fremtidens vilkår kræver omstilling. Men måske kan vi se det som en fordel, at de økonomisk fede tider er forbi, og at vi, som den nye generation af arkitekter og planlæggere, er tvunget til at få mere ud af mindre. Som sagt kan vi ikke forudsige fremtiden, kun agere i nutiden. En dag af gangen.

Jeg kan hermed sige på gensyn til mine fremtidige planlæggerkolleger. Vi ses derude i Plandanmark – og nok også til Byplanmødet igen.

Emma Lorenzen, stud.hort.arch.,
studentermødjhjælp hos Byrejsen.dk

Foto: Emil Hubbard